

Інформація* про виконання Середньострокової програми економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2015-2019 роки за 2015-2017 роки

Упродовж 2015-2017 років виконувалися основні завдання, визначені Середньостроковою програмою економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2015-2019 роки.

Для досягнення головних цілей в середньостроковій перспективі виділено 6 головних блоків галузевих проблем соціально-економічного розвитку міста, які об'єднано за наступними напрямками: економічний потенціал; гуманітарна сфера, фінансові ресурси, забезпечення стандартів життя, природокористування та техногенна безпека. По кожному з цих напрямків визначено пріоритетні завдання, вирішення яких забезпечуватиме досягнення всіх цілей.

Ступінь досягнення цілей та завдань Середньострокової програми визначається шляхом здійснення моніторингу фактичних та прогнозних показників.

Динаміку виконання показників реалізації Середньострокової програми за 2015-2017 роки наведено в додатку.

Промисловість

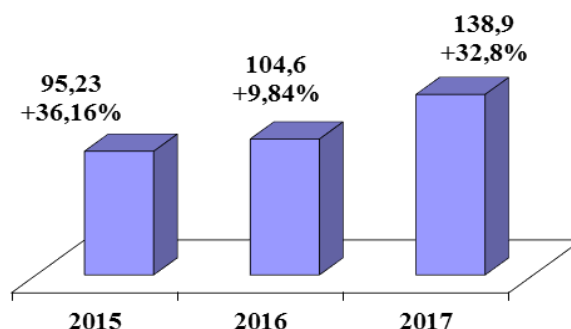
Головною метою для розвитку промисловості в м.Запоріжжі визнано вдосконалення матеріально-технічної бази промислового комплексу шляхом техніко-технологічного й інноваційно-інвестиційного переозброєння, реформування та модернізації.

За результатами роботи промислового комплексу за 2015-2016 роки обсяги промислової продукції по Запорізькій області зменшилися на 4,7% та 3,3% відповідно (індекс промислової продукції - 95,3% та 96,7%). Разом з тим, у 2017 році спостерігалася позитивна динаміка промислового виробництва (індекс промислової продукції склав 105,9%).

Щороку місто виробляє більше третини всієї української сталі, 70% високовольтної апаратури, понад 17% українського чавуну, близько 13% металоконструкцій та 10% коксу.

Обсяг реалізованої промислової продукції в місті за три останні роки складав відповідно 95,23 млрд.грн. (133,8% до планового показника та на 36,16% більше, ніж у 2014 році), 104,6 млрд.грн. (136,1% до планового показника та на 9,84% більше, ніж у 2015 році) та 138,9 млрд.грн. (169,6% до планового показника та на 32,8% більше, ніж у 2016 році).

Динаміка обсягів реалізованої промислової продукції (товарів, послуг), млрд.грн.

Обсяги реалізованої промислової продукції за основними галузями, млрд.грн.

Галузь	2015 рік		% до		2016 рік		% до		2017 рік		% до	
	план	факт	2014 року	план у	план	факт	2015 року	плану	план	факт	2016 року	плану
Металургія	35,5	47,3	139,8	133,2	38,43	49,75	105,2	129,5	40,97	70,0	140,7	170,9
Машинобудування	14,95	16,88	128,5	112,9	15,45	14,68	87,0	95,0	16,4	21,5	147,1	131,1
Харчова промисловість	3,816	4,372	117,5	114,6	4,074	7,987	182,7	196,1	4,3	11,7	146,5	272,1
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	6,59	12,36	190,8	187,5	7,38	16,48	133,3	223,3	7,9	14,98	90,9	189,6

Упродовж 2015-2017 років тривала модернізація та реконструкція виробничих потужностей на промислових підприємствах міста.

Так, серед найбільших інвестиційних проектів:

ПрАТ «Дніпроспецсталь»

- «Модернізація нагрівально-термічної печі №14 ковальсько-пресового цеху»;
- «Модернізація камерної печі №10 термічного цеху»;
- «Реконструкція кисневого господарства з встановленням системи для зберігання і газифікації рідкого кисню»;
- «Модернізація нагрівальної печі №10 ковальсько-пресового цеху»;
- «Модернізація термічної печі №11 сталеплавильного цеху №5»;
- «Модернізація нагрівально-камерної печі №4 ковальсько-пресового цеху»;
- «Модернізація нагрівально-термічної печі №16 ковальсько-пресового цеху»;
- «Модернізація термічної печі №12 термічного цеху»;
- «Модернізація нагрівальної печі №9 ковальсько-пресового цеху».

ПАТ «Запоріжсталь»

- «Будівництво комплексу з виробництва гарячекатаного рулону, у складі киснево-конвертерного цеху, 2 ливарно-прокатних модулів і допоміжного виробництва (ККЦ)»;
- «Реконструкція газоочищення агломашин №№3-6»;
- «Реконструкція доменної печі (ДП-3)».

ПАТ «Запорізький завод феросплавів»

- «Будівництво Газовідсмоктувальних станцій ГОС-1, ГОС-2»;
- «Капітальний ремонт вапняної печі №2 УПІ цеху №3 з модернізацією»;
- «Переведення установок для сушіння ковшів цеху №4 на феросплавний газ»;
- проекти направлені на виконання екологічних програм та програма розвитку ІТ-технологій.

ТОВ «ЗТМК»

- «Будівництво сольової хлоруючої установки СХ-1»;
- «Впровадження автоматизованої системи управління технологічними процесами виробництва титану губчастого (відновлення та сепарації)».

На філії «Дніпровська ГЕС» ПАТ «Укргідроенерго» тривала II черга реконструкції. На АТ «Мотор Січ» освоєне серійне виробництво двигунів ТРДД Д-436-148 та ВСУ АІ-450МС для літака АН-148, крім того, реалізовувалися наступні проекти:

- «Розробка, підготовка виробництва та виготовлення двигунів ТВЗ-117ВМА-СБМ1В серії 4Е для модернізації силової установки вертольоту типу Мі-8»;
- «Освоєння та серійне виробництво двигуна ТВЗ-117ВМА-СБМ1 для літака АН-26»;
- «Розробка, підготовка виробництва та виготовлення двигунів АІ-450-450М1 для модернізації силової установки вертольоту типу Мі-2»;
- «Організація виробництва вертольотів типу Мі-8МСБ».

На ПрАТ «Карлсберг Україна» реалізовувався проект «Впровадження нового та модернізація старого обладнання (ізоляція трубопроводу, теплообмінники, лабораторне устаткування)», на ПрАТ «Запоріжвогнетрив» - «Реконструкція цеха карбідокремнієвих електронагрівачів з метою створення виробництва вогнетривких бетонних мас», на ПрАТ «Укрграфіт» - «Реконструкція цеху графітації».

Транспортна інфраструктура

З метою підвищення ефективності функціонування міського пасажирського транспорту в звітному періоді оновлювався рухомий склад та оптимізувалася його структура. Так, для ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс» у 2015 році придбано 6 сучасних тролейбусів «Дніпро-Т103», у 2016 - 5 тролейбусів та 10 нових автобусів великої місткості, у 2017 - на умовах фінансового лізингу 35 автобусів великої місткості.

Для поліпшення технічного стану рухомого складу упродовж 2015-2017 років відремонтовано 6 трамваїв за кошти МБФ «Дніпро-Січ», 3 трамвая та 9 тролейбусів - за кошти підприємства «Запоріжелектротранс», 4 трамвая Т-3, 4 трамвая Т-3М та 8 трамвайних візків для трамваїв Т-3 - за кошти бюджету міста.

Тенденції розвитку міського пасажирського транспорту впродовж 2015-2017 років характеризувалися зростанням обсягів перевезень автотранспортом загального користування, які становили в 2015 році - 40,03 млн. пасажирів, у 2016 - 43,38 млн., у 2017 - 49,65 млн.

Обсяг перевезень електротранспортом у 2015 році становив 61,2 млн. пасажирів, у 2016 - 53,19 млн. осіб, у 2017 - 48,06 млн. осіб

У весняно-літній період 2015-2017 років до садово-городніх ділянок перевезено 199,61 тис. мешканців міста на 6-ти автобусних маршрутах.

У звітному періоді в маршрутній мережі міста відбулися зміни, а саме відновлено рух тролейбусів по вул.Перемоги на маршрутах №№ 9, 13 та збудовано зупинковий комплекс «Парк Перемоги»; відкрито нові автобусні маршрути №17, 18, 19, 24, 33; подовжено автобусний маршрут «пр.Металургів-Великий Луг» до вул.Зеленої; тролейбусний маршрут №14 до кінцевої зупинки Сімферопольське шосе; трамвайний маршрут №14 до кінцевої зупинки «Запоріжцирк»; змінено автобусні маршрути №5,5а,23,31, 40а, 49а, 83, 93; закрито та вилучено з маршрутної мережі міста маршрути №9, 56, 68, 68а, 77, 78, 79, 85а, 98.

З метою економії енергоресурсів та зменшення вартості перевезень у 2016-2017 роках проведено реконструкцію 2-х котельень, що обслуговують вагоноремонтні майстерні та тролейбусний парк №1; встановлено автономні електричні котли для опалення адміністративної будівлі і ремонтно-побутових приміщень тролейбусного парку №2 з відключенням централізованого опалення.

Для подальшого розвитку транспортної галузі міста пріоритет надається пасажирському транспорту великої місткості. З цієї метою в 2018 році планується придбати 50 автобусів великої місткості на умовах фінансового лізингу, відремонтувати 4 трамваї Т-3 із заміною кузова на новий з низьким рівнем полу та енергозаощадливою системою управління двигуном.

Крім того, місто планує брати участь у кредитних програмах Європейського Інвестиційного Банку та Європейського Банку Реконструкції та розвитку щодо закупівлі 26 електробусів (з динамічною підзарядкою), 20 нових автобусів великої місткості та придбати 5 електробусів в рамках реалізації проектів цільових екологічних (зелених) інвестицій за рахунок коштів, отриманих від продажу одиниць (частин) установленої кількості викидів парникових газів.

Міжнародний аеропорт Запоріжжя

КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя» стабільно розвивається, про що свідчать показники його роботи.

За останні три роки значно збільшилася кількість обслуговуваних пасажирів та обсяг перевезеного вантажу і багажу. Так, пасажиропотік збільшився майже втричі з 128,22 тис. пасажирів у 2015 році до 348,44 тис. - у 2017 році; вантажопотік також зріс в 3,0 рази та в 2017 році становив 4,0 тис.тонн. Упродовж 2015-2017 років обслуговано 7441 рейс. Поліпшення показників обумовлено збільшенням регулярних рейсів АК «Мотор Січ» до Мінська та міжнародних рейсів АК «Туркіш Ерлайнз» до Стамбулу, АК «АТЛАСДЖЕТ УКРАЇНА» до Анталії; збільшенням чартерних рейсів АК «МАУ» до Тель-Авіву, Батумі, Шарм-Ель-Шейху; введенням нового регулярного рейсу до Борисполю АК «МАУ» тощо.

У 2015-2017 роках реалізовано низку заходів із забезпечення роботи та розвитку аеропорту. Зокрема, виконано реконструкцію приміщення роти охорони та павільйону-накопичувача П-72, будівництво мереж освітлення на оглядових вежах, розпочато роботи з капітального ремонту аеровокзального комплексу та штучної злітно-посадкової смуги (відремонтовано 14,49 тис.кв.м), розпочато виконання робіт з будівництва об'єкту «Огородження та система технічного нагляду і контролю доступу по периметру охоронної зони обмеженого доступу», пасажирського терміналу та обслуговуючих споруд. Придбано необхідну техніку (3 технологічних автомобіля, детектор вибухових речовин, установку наземного живлення, санітарний автомобіль, автопідйомник для обслуговування повітряних суден, машину дорожню комбіновану МАЗ 6312, аварійно-рятувальне обладнання). Укладено договір та очікується поставка обладнання для технічного переоснащення радіотехнічних засобів навігації і посадки аеродромного комплексу КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя».

Проведені заходи сприяють підвищенню конкурентоздатності і покращенню експлуатаційних характеристик аеропорту та підвищенню рівня культури обслуговування пасажирів. За темпами росту виробничих показників, наявність та хід реалізації планів розвитку, Асоціація «Аеропорти України цивільної авіації» визнала КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя» переможцем у номінації «Аеропорт року» за 2016 рік.

Житлово-комунальне господарство

Головними пріоритетами галузі на середньострокову перспективу визначено збереження технічно справного стану, підвищення експлуатаційних якостей та продовження термінів служби об'єктів житлового фонду міста.

Для підтримання в належному стані житлового фонду міста виконано значний обсяг робіт. Так, у 2015 року виконано вибірково-капітальний ремонт 32 житлових будинків, відремонтовано 127,2 тис.кв.м шиферної та м'якої покрівлі на 131 будинку, проведено модернізацію, заміну, капітальний ремонт 176 ліфтів, заміну інженерних мереж на 61-му об'єкті (24,1 тис.п.м), виконано капітальний ремонт стояків електроживлення на 118-ти об'єктах (96,9 тис.п.м). Завершено реконструкцію внутрішньобудинкових мереж по пр.Соборному,171,171а,173, реконструкцію системи диспетчеризації ліфтового господарства в Комунарському районі міста.

У 2016 році виконано вибірково-капітальний ремонт 106 житлових будинків, відремонтовано 152,12 тис.кв.м шиферної та м'якої покрівель на 168 будинках; здійснено модернізацію, заміну, капітальний ремонт 453 ліфтів (у т.ч. малий капітальний ремонт 297 ліфтів), заміну 18,7 тис.п.м інженерних мереж водо-теплопостачання тощо.

Упродовж 2017 року виконано роботи з ремонту 201,47 тис.кв.м покрівлі на 121 будинку; проведено технічний огляд 310 од., малий капітальний ремонт 197 од. та модернізацію 125 од. ліфтів; замінено 122,19 тис.п.м інженерних мереж на 140 будинках, замінено підвищувальні насоси в 57 будинках, виконано капітальний ремонт стояків електроживлення в 16 будинках, встановлено 189 приладів обліку електричної енергії, проведено повірку та ремонт 39 приладів обліку теплової енергії, виконано вибірково-капітальний ремонт на 110 об'єктах; частковий капітальний ремонт 3 квартир та 3 гуртожитків.

У місті триває процес створення об'єднань співвласників багатоповерхових будинків (ОСББ). Упродовж 2015-2017 років в м.Запоріжжі створено 786 нових ОСББ (у 2015 році - 38 ОСББ, у 2016 - 695, у 2017 - 53). Всього в місті станом на 01.01.2018 зареєстровано 905 ОСББ та 136 житлово-будівельних кооперативів. За 2017 рік створено 53 ОСББ у 64 будинках (у т.ч. 12 ЖБК реорганізовано в ОСББ).

З метою передачі житлових будинків в управління ОСББ упродовж 2017 року виготовлено 333 комплекти технічної документації на житлові будинки.

Частка загальної площі багатоквартирного житлового фонду, що обслуговується ОСББ у 2015 році складала 6,25% (при плані 6,94%); у 2016 році - 25,32% (план - 7,93%), у 2017 році - 30,31% (план 8,92 %).

З метою зменшення витрат на оплату енергоносіїв мешканці багатоквартирних будинків впроваджують енергозберігаючі заходи в своїх будинках, на виконання яких залучаються кредитні кошти. З метою здешевлення кредитів, залучених у кредитно-фінансових установах у місті реалізується Програма відшкодування відсоткових ставок за залученими в кредитно-фінансових установах короткостроковими кредитами, що надаються ОСББ та ЖБК на реалізацію енергозберігаючих та енергоефективних проектів. Цією програмою в 2016 році скористалися 21 ОСББ та ЖБК, яким відшкодовано 129,6 тис.грн. на погашення відсотків за кредитами, у 2017 році - 64 будинки ОСББ та ЖБК (відшкодовано 1009,44 тис.грн.).

Упродовж звітнього періоду впроваджувалися заходи з енергоефективності. Так, у 2015 році частково утеплено фасади 2-х багатоповерхових житлових будинків по вул.Козачій,1 та вул.Українській, 2б. На виконання Інвестиційної програми концерну «Міські теплові мережі» придбано та встановлено в житлових будинках 1385 од. приладів обліку теплової енергії. За рахунок коштів бюджету міста підрядними організаціями встановлено 150 лічильників теплової енергії в багатоквартирних будинках міста. У рамках програми співфінансування з ОСББ «Відродження» проведено роботи з влаштування теплового вузла по вул.Незалежної України, 78.

У 2016 році встановлено 622 прилади обліку теплової енергії, з яких 575 од. - у багатоквартирних будинках та 47 од. - у будівлях установ бюджетної сфери.

У 2017 з бюджету міста профінансовано роботи з оснащення інженерних введів багатоквартирних будинків комунальної власності та встановлено 223 засоби обліку теплової енергії.

Благоустрій міста

З метою утримання міста в належному стані та збереження об'єктів інфраструктури, здійснювався комплекс заходів з його благоустрою, зокрема реконструкція та ремонт доріг, реконструкція систем регулювання дорожнього руху, встановлення і заміна дорожніх знаків, роботи з озеленення та освітлення території міста.

У звітному періоді виконувалися роботи з ремонту основних та другорядних вулиць, тротуарів доріг приватного сектору. Щороку збільшується площа доріг, охоплених поточним ремонтом. Так, у 2015 році відремонтовано 180,36 тис.кв.м асфальтного покриття доріг; у 2016 році - 353,62 тис.кв.м доріг, 21,22 тис.кв.м тротуарів та 114,354 тис.кв.м доріг приватного сектору; у 2017 році - 457,915 тис.кв.м доріг, 60,266 тис.кв.м тротуарів та 59,126 тис.кв.м доріг приватного сектору.

Зокрема, здійснено реконструкцію дороги по вул.Глісерній з автомобільною стоянкою в районі парку «Дубовий гай» та автодороги Запоріжжя-Підпорожнянка на Дніпровську водопровідну станцію (ДВС-1) в районі шлакових відвалів ПАТ «Запоріжсталь».

Виконано капітальні ремонти автомобільної дороги по вул.Західній на площі 1321,5 кв.м.; металевої пішохідної огорожі на мостовому переході по вул.Заводській, колесовідбійного бруса та металевої огорожі на дамбі по пр.Соборному в Олександрівському та Вознесенівському районах; автодороги

від траси Харків - Сімферополь-Алушта-Ялта до вул.Блакитної та від вул.Блакитної до аеропорту; дороги по вул.Юліуса Фучика на площі майже 2,0 тис.кв.м; дамби Радіо; ремонт дороги приватного сектору по вул.Двінській (від вул.Червоно-полянська до вул. Батайська). Капітальний ремонт дорожнього покриття трамвайних переїздів по пр.Моторобудівників та по вул.Молодіжна-вул.Павлокічкаська, по вул.Глазунова-вул.Павлокічкаська та по вул.Дніпровська - вул.Олександрівська.

У 2015-2017 роках особлива увага приділялася роботі щодо забезпечення безпеки дорожнього руху транспорту та пішоходів. Щороку в належному стані утримувалося понад 150 світлофорних об'єктів, встановлювалося та замінювалося близько 1,5 тис. дорожніх знаків та відновлювалася дорожня розмітка на площі понад 40,0 тис.кв.м.

Для безпеки руху пішоходів і транспортних засобів та попередження аварійних ситуацій на вулично-шляховій мережі міста в 2015 році здійснено реконструкцію 1-го та будівництво 4-х світлофорних об'єктів; у 2016 році - будівництво 10, реконструкцію 11 та поточний ремонт 25 світлофорних об'єктів; у 2017 році - виконано будівництво 10 од. та реконструкцію 3 од. світлофорних об'єктів.

З метою забезпечення життєдіяльності міста в темний період доби та створення комфортних і безпечних умов для учасників дорожнього руху здійснювався комплекс робіт з організації системи зовнішнього освітлення.

У 2015 році виконано ремонт мереж зовнішнього освітлення, в т.ч.: ремонт майже 20,0 тис. світильників; заміну 841 світильника та 13438 перегорілих електроламп; прокладено 40,264 км повітряних та кабельних ліній електропередач. Крім того, виконано реконструкцію мереж зовнішнього освітлення на 13 об'єктах. Під час реконструкції замінено 398 енергозберігаючих світильників та прокладено 11,614 км самонесучого проводу.

У 2016 році замінено 14,2 тис. ламп, здійснено ремонт 13,5 тис. світильників, встановлено 1316 економних світлодіодних світильників, прокладено 45,4 км самонесучого ізолюваного проводу. Також, виконано роботи з обслуговування 30,3 тис.світлоточок.

За 2017 рік замінено 8,0 тис. ламп та відремонтовано 13,9 тис. світильників. Проведено реконструкцію 12,934 км, а також змонтовано 45,64 км мереж зовнішнього освітлення.

Всього в місті налічується понад 40 тис. світильників, з яких - 32,95 тис. енергозберігаючі.

Площа зелених насаджень у місті складає 13,95 тис.га, з яких 1,8 тис.га займають насадження загального користування, в т.ч.: у 18 парках, 74 скверах, 25 зелених зонах, 7 куточках відпочинку тощо. На одну тисячу мешканців припадає в середньому 18,1 га зелених насаджень.

Упродовж 2015-2017 років здійснювався комплекс робіт по догляду за зеленими насадженнями та з озеленення території міста.

З метою підвищення якості послуг, що надаються підприємствами комунальної власності міста, забезпечення безперебійного функціонування житлово-комунального господарства міста постійно оновлюється їх матеріально-технічна база:

- за 2015 рік придбано спецтехніку: 2 тракторних причепа ПТС-4,5; 7 тракторів; дизельний генератор; фронтальний навантажувач; вібраційний каток; асфальтоукладач з комплектацією; дорожньорозміточну машину з самохідним приводом руху; самоскид; 2 вантажопасажирські машини; вакуумну машину; автомобіль для перевезення вантажу; машину для прибирання пляжу; 2 поливомийні машини на базі МАЗ; 2 трактори МТЗ; 2 екскаватори-навантажувачі з навісним обладнанням, компресор; автоцистерну, комплексну каналізаційну насосну станцію тощо;

-за 2016 рік придбано: 48 од. дорожньо-ремонтної, прибиральної та іншої техніки, 51 од. обладнання, 200 приладів обліку теплової енергії, 22 мобільних туалетних кабін, комп'ютерну техніку тощо;

- за 2017 рік придбано екскаватор-навантажувач, машину для ямкового ремонту, 3 підмітально-вакуумні машини, машину дорожню багатофункціональну, обладнання для гідропосіву, поливомийну машину та плужно-щіткове обладнання для поливомийних машин, дизель-генератор, 2 самоскиди, асфальтну фрезу, 3 екскаватори навантажувачі, 14 автомобілів Peugeot Partner, 15 аварійних машин FIAT DOBLO, 4 спеціалізованих автомобіля на базі ГАЗ-3309, самоскид, подрібнювач деревини та інше обладнання.

Енергозбереження та енергоефективність

Головною ціллю сфери енергозбереження визначено забезпечення збалансованого і ефективного використання природніх та паливно-енергетичних ресурсів міста, впровадження заходів з енергоефективності та енергозбереження на об'єктах бюджетної сфери, житлового фонду й комунальних підприємств.

У 2015 році м.Запоріжжя приєдналося до добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування - Асоціації «Енергоефективні міста України».

Щороку проводяться «Дні сталої енергії в Запоріжжі», спільно з Запорізькою торгово-промисловою палатою - виставки місцевих товаровиробників енергоефективних товарів та послуг, науково-практична конференція, Дні відкритих дверей у сфері енергозбереження та енергоефективності на комунальних підприємствах міста тощо.

У 2016 році міською радою затверджено оновлений План дій сталого енергетичного розвитку м.Запоріжжя на 2016-2020 роки (SEAP), розроблений з урахуванням вимог Європейської комісії за методологією Європейського Союзу, яким передбачено виконання зобов'язань Європейської ініціативи «Угода мерів» зі зменшення викидів парникових газів, зниження енергоспоживання та перехід на альтернативні види палива.

До переліку прийнятих проектів, які реалізуються Мінрегіоном України у рамках спільного з ЄІБ проекту «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України» включено комплексний проект з термомодернізації бюджетних будівель м.Запоріжжя.

У 2017 році розпочато підготовку до впровадження проекту «Реконструкція системи теплозабезпечення із встановленням індивідуальних теплових пунктів (ІТП) у будівлях житлової та бюджетної сфери у

м.Запоріжжі». Джерело фінансування - кошти державного бюджету в розмірі близько 100 млн.грн., отримані від продажу частин установленої кількості викидів парникових газів, передбачених статтею 17 Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату. Зазначеним проектом передбачається встановлення ІТП з погодозалежним регулюванням на теплових вводах 88 пілотних об'єктів житлової та бюджетної сфер нашого міста: 35 житлових будинків, 50 закладів освіти (школи та дитячі садки) і 3 закладах охорони здоров'я (лікарні).

У місті за програмою підтримки управління енергетичним сектором (ESMAP) у рамках проекту Світового Банку «Ініціатива енергоефективної трансформації міст» ТОВ ЕСКО «Екологічні системи» проведено аналіз потенціалу енергетичної ефективності міста. Звіт про аналіз розміщено на офіційному сайті міської влади.

У рамках Проекту МТД USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні» проведено енергетичні аудити на 100 об'єктах бюджетної сфери. На їх підставі розроблено попередні ТЕО проектів термомодернізації цих об'єктів для подальшого отримання кредитних ресурсів від міжнародних фінансових установ (ЄБРР, Німецький банк розвитку KfW, ЄІБ тощо).

З метою забезпечення системного підходу до управління муніципальними будівлями в 2017 році запроваджено щоденний електронний енергетичний моніторинг будівель установ бюджетної сфери, підпорядкованих Запорізькій міській раді.

У 2015-2017 роках рівень середньорічного споживання енергоресурсів у порівнянні з 2010-2014 роками скоротився на 14,8%.

Використання вторинного тепла промислових підприємств для забезпечення гарячого водопостачання в міжопалювальний період 2015-2017 років надало змогу вивільнити 26,6 млн.куб.м природного газу та скоротити викиди парникових газів в навколишнє середовище на 2,9%.

Освіта

Пріоритетними напрямками розвитку галузі були ефективне функціонування мережі навчальних закладів та забезпечення дітей місцями в дошкільних навчальних закладах міста.

У звітному періоді збережено мережу загальноосвітніх шкіл міста, яка становила 123 загальноосвітніх навчальних заклади I-III ступенів, у т.ч. - 118 комунальної форми власності та 5 - приватної. За останні 3 роки в школах міста збільшено кількість класів та учнів. Так, у 2016 році в порівнянні з 2015 роком загальна кількість класів збільшилася на 48 од. та складала 2371 од., кількість учнів збільшилася на 1071 (до 62231 особи); у 2017 році в порівнянні з 2016 роком кількість класів зросла на 46 од. та становила 2417 од., кількість учнів - на 1421 особу та становила 63652 особи.

У 2015-2016 роках значно покращилася матеріально-технічна база закладів освіти. Всі школи міста комп'ютеризовано та підключено до мережі Інтернет. Придбано 135 комп'ютерних класів та спліт-системи для 111 комп'ютерних класів; всі дитячі садки та дошкільні підрозділи навчально-виховних комплексів отримали ноутбуки та спортивні модулі.

У 2017 році здійснено масштабну реконструкцію та благоустрій 7 комплексних сучасних спортивних майданчиків у кожному районі міста, зокрема на території ЗНЗ №№7, 33, 71, 69/100, 92, колегіуму №98 та гімназії №93. У рамках цільової програми «Вікна» в дошкільних закладах освіти замінено вікон на суму 7,98 млн.грн., у загальноосвітніх - на 11,86 млн.грн.

Для прозорості та ефективності використання коштів бюджету міста підготовлено карту зведених потреб навчальних закладів міста.

З метою своєчасної та якісної підготовки закладів до навчального року в 2015 році завершено капітальні ремонти в гімназіях №№47, 45; загальноосвітніх навчальних закладах (ЗНЗ) №№22,76,104,94,85,65; навчально-виховних комплексах (НВК) №№77,64,60, а також виконано термо-модернізацію ЗНЗ №101. Крім того, здійснювалася реконструкція дошкільних навчальних закладів (ДНЗ), виконувалися проектні роботи та заміна вікон.

У 2016 році здійснено поточні ремонти в 239 закладах освіти на суму 16,0 млн.грн., що на 48% більше, ніж у 2015 році, капітальні ремонти - в 164 закладах на 47,0 млн.грн., роботи з будівництва та реконструкції тривали на 22 об'єктах на 36,5 млн.грн.

До нового навчального року 2017-2018 рр. здійснено поточні ремонти в приміщеннях 31 дошкільного навчального закладу, 49 загальноосвітніх навчальних закладів та 1 позашкільного навчального закладу. Крім того, виконано капітальні ремонти в 14 дошкільних та 21 загальноосвітньому закладі. Здійснено реконструкцію будівель дошкільних навчальних закладів №№220, 186,144, будівлі Міського Палацу дитячої та юнацької творчості, термомодернізацію ясла-садка №126 «Суничка» й загальноосвітньої школи № 101.

Відповідно до потреб громадян у місті існують різні типи дошкільних навчальних закладів: дитячі садки, ясла-садки комбінованого та компенсуючого типів, центри розвитку дитини та навчально-виховні комплекси типу «ДНЗ-ЗНЗ», «ЗНЗ-ДНЗ».

У 2015 році мережа ДНЗ м.Запоріжжя збільшилася на 2 заклади (№285 у Комунарському районі та №217 у Шевченківському), що дозволило створити додатково понад 300 місць. Крім того, додатково відкрито 10 груп у функціонуючих ДНЗ №№274,294,194,205 та НВК №№42,63,68.

За 2016 рік мережа ДНЗ збільшилася на 7 закладів (51 групу), прийнятих від ПАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» та додатково на їх базі відкрито ще 12 груп. Крім того, в функціонуючих ДНЗ відкрилися 15 груп (ДНЗ №№217, 14, 172, центр розвитку дитини «Хортицький»).

У 2017 році введено в експлуатацію 3 дошкільні комунальні навчальні заклади №№186,100, 144. Всього в 2017 році відкрито 33 додаткові дошкільні групи, а саме: 1 групу для 20 дітей в ДНЗ №155, 6 груп для 112 дітей в ДНЗ №186, 1 групу-клас для 24 дітей в ЗНВК «Запорізька Січ», 1 коротко-тривалу групу для 10 дітей у ЗНВК №13, 12 груп для 222 дітей в ДНЗ № 144 та 2 групи для 40 дітей у ЗНВК №90.

Створення додаткових місць дозволило зменшити чергу з влаштування дітей до ДНЗ з 1569 у 2015 році до 368 у 2017 році. Наповнюваність груп зменшилася до 132 дітей на 100 місць проти 138 дітей - у 2015 році. Показник охоплення дітей 5-річок всіма формами дошкільної освіти складає 100%.

Станом на 31.12.2017 у місті функціонувало 148 закладів дошкільної

освіти (140 комунальної форми власності, 6 - приватної, 2 - державної), в яких здобували освіту 26,5 тис. дітей,

Для самовизначення та самореалізації дітей та підлітків міста функціонують 13 закладів галузі освіти, в яких займаються 16313 учнів; 13 початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання), де різним видам мистецтв навчаються 6017 дітей; 20 дитячо-юнацьких спортивних шкіл (ДЮСШ), які відвідують 6865 вихованців. Крім того, 12836 дітей та підлітків здобувають позашкільну освіту в гуртках, організованих на базі закладів загальної середньої освіти.

У 2017 році в порівнянні з 2016 роком у закладах позашкільної освіти міста кількість вихованців збільшилася на 415 осіб. Показник охоплення дітей позашкільною освітою становив у 2016 році 55,0%, у - 2017 році - 69,0%.

Молодь

У рамках реалізації пріоритетних завдань щодо створення умов та сприяння патріотичному, творчому, інтелектуальному розвитку студентської та учнівської молоді, для формування свідомого ставлення молоді до збереження власного здоров'я в 2015-2017 роках проведено 184 міських заходів різної тематичної спрямованості, у т.ч. у 2015 році - 61 захід, 2016 - 58 заходів, 2017 - 65 заходів. Рік від року збільшується кількість осіб, які беруть в них участь. Так, у 2017 році в порівнянні з 2015 роком кількість учасників молодіжних заходів збільшилася в 2,4 рази та становила 59,25 тисяч. Це свідчить не лише про масштабність заходів, збільшення кількості людей, які готові вести здоровий спосіб життя, а й взагалі, про ріст активності громадян у суспільному житті міста.

У місті успішно реалізується програма забезпечення молоді житлом, у рамках якої в 2015-2017 роках 24 молодих сім'ї поліпшили житлові умови завдяки придбанню житла на вторинному ринку шляхом отримання пільгових довготермінових кредитів (у т.ч. у 2015 році - 3 кредити, 2016 - 6, 2017 - 15).

Починаючи з 2017 року діє Міська програма підтримки обдарованої молоді, на виконання якої матеріальну допомогу надано 565 особам на суму 2,07 млн.грн. (зокрема молодим вченим, студентам вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, коледжів, технікумів, учням професійно-технічних училищ, учням за досягнення в галузі спорту та мистецтв і в розвитку молодіжного руху).

Спорт

У 2015-2017 роках у галузі спорту особлива увага приділялася залученню якнайбільшої кількості населення до занять фізичною культурою та спортом, організації спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи, популяризації здорового способу життя.

З метою більшого охоплення дітей та підлітків фізичною культурою та спортом у кожному районі міста функціонують дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ), використовується спортивна база 70 загальноосвітніх навчальних закладів та 4 позашкільних навчальних закладів.

У звітному періоді відкрито дитячо-юнацьку спортивну школу з футболу «Металург Запоріжжя», відділення з пляжного волейболу в дитячо-юнацькій

спортивній школі «Орбіта» і з важкої атлетики в дитячо-юнацькій спортивній школі «Локомотив», створено міську муніципальну футбольну команду на базі комунального підприємства «Міський футбольний клуб «Металург».

За результатами успішних виступів на всеукраїнських і міжнародних змаганнях, збільшилася кількість вихованців міських ДЮСШ, зарахованих до резерву збірних команд України з різних видів спорту.

Значно покращився показник спортивних досягнень вихованців ДСЮШ, про що свідчить кількість завойованих медалей на міжнародних та всеукраїнських змаганнях:

Ранг змагань	2015 рік	2016 рік	2017 рік
Чемпіонати, Кубки та Першість України	269	317	476
Міжнародні та всеукраїнські турніри	162	365	282
Чемпіонат Європи, Світу, Олімпійські ігри	10	11	25
Разом	441	693	783

З метою створення належних умов для проведення навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл міста значно збільшено фінансування на придбання спортивного інвентарю. На ці цілі в 2016 році спрямовано 4,6 млн.грн. проти 235,845 тис.грн. у 2015 році, у 2017 році - 1,70 млн.грн.

Для підтримки закладів фізичної культури та спорту в належному стані здійснювалися капітальні і поточні ремонти: у 2015 році - на 184,2 тис.грн., 2016 - на 965,443 тис.грн., 2017 - на 3,91 млн.грн. Зокрема, здійснено поточний ремонт приміщень ДЮСШ № 4, 6, 8, 10, 11, ДЮСШ «Майстер Січ», КУ «Запорізький міський шаховий клуб «Думка», ремонт даху спортивно-оздоровчого комплексу КУ «Заводський районний фізкультурно-спортивний комплекс»; капітальні ремонти ДЮСШ «Хвиля», плавального басейну «Байкал», покрівлі приміщення ДЮСШ №5, ремонт стін плавального басейну «Байкал»; ремонт покрівель КУ «Заводський районний фізкультурно-спортивний комплекс», КУ «Міський ФОЦ «Ратібор», КП «МФК «Металург».

На XV Паралімпійських іграх у м.Ріо-де-Жанейро (Бразилія) запорізькі спортсмени гідно представили Україну і рідне місто та поповнили скарбничку збірної команди України на 3 золоті, 5 срібних та 2 бронзові нагороди.

Для вирішення соціально-побутових проблем 4-м чемпіонам та 2-м призерам ХХХ літніх Олімпійських ігор, а також 3-м чемпіонам, 4-м призерам та 7-ми тренерам ХІV Паралімпійських ігор надано фінансову підтримку в сумі 6,5 млн.грн.

Охорона здоров'я

У звітному періоді головною ціллю галузі визначено розвиток системи охорони здоров'я та забезпечення населення високоякісною медичною допомогою. Пріоритет надавався розвитку первинної медичної допомоги, як основи медико-профілактичного обслуговування населення.

Станом на 01.01.2018 мережа закладів охорони здоров'я м.Запоріжжя складалася з 32 комунальних закладів міського підпорядкування первинного та вторинного рівнів надання медичної допомоги населенню. У порівнянні з 2016 роком їх кількість зменшилася на 1 заклад, у зв'язку з приєднання КЗ «Центральна лікарня Комунарського району» до КУ «Міська лікарня №1».

Стационарну допомогу в місті надають 16 закладів охорони здоров'я на 3875 ліжках. У 2016-2017 роках відповідно до вимог законодавства проведено оптимізацію ліжкового фонду, за результатами якої в 2016 році скорочено 210 ліжок, у 2017 році - 85 ліжок.

Забезпеченість штатними посадами лікарів за 2017 рік складала 42,0 особи на 10 тис. населення, що майже на рівні 2016 року (41,8).

Укомплектованість штатних лікарських посад фізичними особами по м.Запоріжжю становила 75,4%, що майже на рівні 2016 року (75,3%).

Продовжувалася спеціалізація лікарів інших спеціальностей на лікарів загальної практики-сімейної медицини, укомплектованість лікарських посад по центрах ПМСД складала 78,2 на фізичні особи та 92,9% - на зайняті посади.

З метою збереження кадрового потенціалу на первинній ланці впроваджено надбавки за обсяг та якість виконаної роботи медичними працівникам, на що в 2016 році спрямовано 15,8 млн.грн., у 2017 - 21,0 млн.грн. Це надало можливість підвищити заробітну плату лікарям в середньому на 1400 грн., медичним сестрам на 900 грн. та збільшити на кінець звітного періоду укомплектованість кадрами (лікарями та медичними сестрами) з 81% та 68% до 94,1% та 87,3% відповідно.

На покращання матеріально-технічної бази галузі за 2015-2017 роки спрямовано 355,4 млн.грн., у т.ч. придбано понад 90 тис. обладнання на загальну суму 224,4 млн.грн., виконано роботи з поточного та капітального ремонту, реконструкції приміщень, інженерних мереж на 131,0 млн.грн., зокрема:

- на розвиток первинної медико-санітарної допомоги за три роки освоєно 74,7 млн.грн. (2015 рік - 12,5 млн.грн., 2016 - 37,1 млн.грн., 2017 - 25,1 млн.грн.). За ці кошти придбано понад 88 тис.од. обладнання на 28,8 млн.грн. (2015 рік - 6,7 млн.грн., 2016 - 20,1 млн.грн., 2017 - 2,0 млн.грн.) та виконано роботи з поточного та капітального ремонтів на 45,9 млн.грн. (2015 рік - 5,9 млн.грн., 2016 - 20,1 млн.грн., 2017 - 2,0 млн.грн.);

- на розвиток вторинної медичної допомоги освоєно 280,7 млн.грн. (2015 рік - 51,6 млн.грн., 2016 - 92,8 млн.грн., 2017 - 136,3 млн.грн.). Кошти спрямовано на придбання 2,0 тис.од. обладнання на 195,6млн.грн. (2015 рік - 31,0 млн.грн., 2016 - 68,7 млн.грн., 2017 - 95,9 млн.грн.) та виконання робіт з поточного та капітального ремонту, реконструкції приміщень, інженерних мереж на 85,1 млн.грн. (2015 рік - 20,6 млн.грн., 2016 - 24,1 млн.грн., 2017 - 40,4 млн.грн.).

Показник захворюваності серед всього населення має тенденцію до зниження, так в 2015 році він становив 58577,9 випадків на 100 тис. населення, у 2016 - 62038,0, 2017 - 58187,5.

Захворюваність хворобами системи кровообігу зменшилася на 10,8% (зі 3224,2 випадків на 100 тис. населення в 2015 році до - 2874,9 у 2017).

Показник малюкової смертності, також має тенденцію до зниження: у 2015 році він складав 5,98‰, 2016 - 5,90‰, 2017 - 5,78‰.

Проте залишається складною ситуація щодо захворюваності на туберкульоз. У 2015 році цей показник складав 44,5 випадків на 100 тис. населення, в 2016 - 44,0, у 2017 - 45,9.

Соціальний захист

Розвиток та зміцнення сфери соціального захисту населення залишається одним із пріоритетних напрямків у роботі міської влади.

У м. Запоріжжі реалізуються усі державні соціальні програми. Станом на 01.01.2018 близько 39,5 тис. сімей отримували різні види державної соціальної допомоги, з них: 21,8 тис. сімей - при народженні дитини; 655 сімей - на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування; 2,7 тис. сімей - державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям; 6,1 тис. сімей - на дітей одиницями матерям; 97 сімей - при усиновленні дитини.

Упродовж 2015-2017 років спостерігалось значне навантаження на органи соціального захисту, що пов'язано із збільшенням кількості одержувачів житлових субсидій. Наприкінці опалювального сезону 2016-2017рр. у місті користувалися субсидією майже 146 тис. домогосподарств, що в 1,6 рази більше, ніж у 2016 році та у 6,5 рази більше, ніж у 2015 році.

На фінансування видатків, пов'язаних з виплатою пільг та субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг за рахунок відповідної субвенції з Державного бюджету України виділено: у 2015 році - 241,9 млн.грн.; у 2016 - 585,3 млн.грн., у 2017 - 1167,5 млн.грн.

Всього на виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок субвенцій з Державного бюджету України в 2017 році виділено 1875,42 тис.грн., що в порівнянні з 2015 роком більше у 2,1 рази, з 2016 - у 1,5 рази.

У 2015-2017 роках у рамках виконання заходів Міської комплексної програми соціального захисту населення м.Запоріжжя щороку різного виду матеріальну допомогу отримували понад 17 тис. громадян з числа родин з дітьми, осіб з інвалідністю, пенсіонерів, ветеранів, та інших категорій. На фінансування цих заходів з бюджету міста упродовж 3 років спрямовано понад 48,6 млн.грн.

З 2015 року здійснювалися заходи щодо соціального захисту учасників АТО та членів сімей загиблих в антитерористичній операції. У 2016 році впроваджено нові напрямки - надання одноразової адресної цільової допомоги особам з інвалідністю внаслідок війни в АТО та неповнолітнім дітям загиблих в АТО.

У 2016-2017 роках впроваджено одноразову адресну цільову допомогу особам з інвалідністю з пересадженими органами та дітям з інвалідністю з синдромом аутизм. Збільшено розміри цільових допомог, а саме, дітям з інвалідністю, хворим на онкологію - 5000 грн., першокласникам з багатодітних сімей - 500 грн., іншим категоріям до 1000 грн. Удосконалено умови, збільшено розміри з надання адресної матеріальної допомоги за особистими зверненнями громадян на проживання, лікування, поховання та запроваджено нові заходи з надання матеріальної допомоги - тяжкохворим дітям на лікування за межами міста, країни; громадянам для вирішення житлових проблем після пожежі, іншої екстремальної ситуації.

Крім цього, адресну допомогу на часткове відшкодування витрат на житлово-комунальні послуги отримували сім'ї, які виховують двох дітей з інвалідністю.

Починаючи з 2016 року не передбачено субвенцію з Державного бюджету України на надання пільг з послуг зв'язку та інших передбачених законодавством пільг (у т.ч. компенсації за пільговий проїзд окремих категорій громадян). Фінансування цих видатків проводиться з бюджету міста, обсяг яких у 2017 році склав понад 109,8 млн.грн., що на 61% більше, ніж у 2016 році.

У рамках програми «З теплом до людей», яка діяла в опалювальний період 2016-2017рр. за рахунок коштів бюджету міста понад 37 тис. запорізьким сім'ям у повному обсязі компенсовано суму обов'язкового платежу за житлово-комунальні послуги на загальну суму 31,3 млн.грн.

З метою створення комфортних умов для відвідувачів та зменшення часу обслуговування громадян у роботі управлінь соціального захисту населення міської ради упродовж 2016-2017 років запроваджено новітні технології: програмний комплекс «Електронна заява та декларація», електронну систему управління чергою, надаються он-лайн консультування за допомогою скайп зв'язку, здійснюється оповіщення заявників за допомогою SMS повідомлення про призначення різних видів державної соціальної допомоги, субсидії, забезпечення технічними засобами реабілітації тощо.

Культура

Створення належних умов для подальшого повноцінного функціонування і розвитку галузі надає змогу більш ефективно задовольняти культурні потреби населення та надавати культурні послуги.

Для підтримання в належному стані закладів культури упродовж 2015-2017 років виконано капітальні ремонти приміщень закладів культури на загальну суму 16,57 млн.грн., зокрема муніципального театру танцю, дитячих музичних шкіл №3,4,6, бібліотеки-філії №7 ЦБС для дорослого населення, бібліотеки-філії №7 ЦБС для дітей, відремонтовано покрівлю дитячої школи мистецтв №4 та КЗ «Палац культури «Хортицький», фасад будівлі КЗ «Палац культури «Заводський». Виконувалися роботи з ремонту силового електрообладнання та електроосвітлення; водопостачання та водовідведення; системи пожежної сигналізації та оповіщення про пожежу тощо.

За три роки оновлено матеріально-технічну базу підвідомчих закладів культури на загальну суму 7,58 млн.грн., а саме: придбано побутову та оргтехніку, звукову апаратуру, костюми, освітлювальне обладнання, світлодіодний екран, акустичну систему, меблі тощо.

Для підвищення якості бібліотечного обслуговування читачів у 2015-2017 роках книжкові фонди міських бібліотек поповнено 10,9 тис. комплектів періодичних видань та книжковою продукцією в кількості 13,4 тис.од. на загальну суму 3,2 млн.грн.

На належному рівні проводилися культурно-мистецькі заходи. Так, за 3 роки в місті проведено 8 культурно-мистецьких проєктів всеукраїнського та міжнародного рівнів: Міжнародний конкурс-фестиваль дитячого та юнацького виконавського мистецтва «Акорди Хортиці», Відкритий фестиваль театрального мистецтва «Золота Хортиця» та фестиваль вітчизняного кіно «Запорізька сінерама» на загальну суму 1462,54 тис.грн.; 48 загальноміських заходів до державних та пам'ятних дат на 5551,17 тис.грн.

Пріоритетним напрямком розвитку культури залишається реалізація масштабних міських проектів «Культура і мистецтво - назустріч кожному» та «Творчий мікрофон», у рамках яких проведено понад 1,3 тис. концертних програм та заходів.

З метою економного використання енергоресурсів у приміщеннях закладів культури встановлювалися прилади обліку холодного та гарячого водопостачання, проводилися поточні ремонти електромереж та систем опалення, виконувалася заміна вікон, придбалися енергозберігаючі та світлодіодні лампи тощо.

Споживчий ринок

Основним завданням торговельних об'єктів міста в умовах посилення конкуренції на споживчому ринку товарів та послуг було вдосконалення організації продажу товарів і підвищення якості побутового обслуговування населення.

У звітному періоді спостерігалось збільшення товарообігу та насичення споживчого ринку товарами.

У 2015-2016 роках товарообіг розраховувався за обігом роздрібною торгівлі та ресторанного господарства за всіма каналами реалізації і за цей період збільшився з 28,95 млрд.грн. у 2015 році до 33,10 млрд.грн. - у 2016 році.

Відповідно до нової методики розрахунку товарообігу в 2017 році обчислюється обсяг роздрібного товарообігу підприємств, основним видом діяльності яких є роздрібна торгівля. Цей показник у порівнянні з 2016 роком збільшився на 60,7 млн.грн. та становив 15764,4 млн.грн.

Обсяг реалізованих послуг у 2016 році в порівнянні з 2015 роком збільшився на 9,2% та становив 6,93 млрд.грн., у 2017 році в порівнянні з 2016 роком збільшився на 25,1% та склав 8,66 млрд.грн.

Обсяг послуг, реалізованих населенню за 2017 рік склав 2842,6 млн.грн. (123,8% до 2016 року), за 2016 рік - 2297,0 млн.грн. (112,9 % до 2015 року), за 2015 рік - 2033,8 млн.грн.).

У місті розширюється мережа сучасних підприємств торгівлі, ресторанного господарства та з надання послуг, здійснюється модернізація діючих ринків, створюються нові фірмові магазини.

Наприкінці звітного періоду сфера обслуговування налічувала 2244 магазини (2016 рік - 1785 од., 2015 рік - 1884 од.); 535 підприємств ресторанного господарства (2016 рік - 595 од., 2015 рік - 691 од.); 98 складів (2016 рік - 111 од., 2015 рік - 165 од.); 1008 об'єктів сфери послуг (2016 рік - 960 од., 2015 рік - 1290 од.).

На цей час у місті функціонує 33 ринки, середня заповнюваність торговельних місць за 2017 рік склала 59,3% (2016 рік - 56,9%, 2015 рік - 53,6%).

Фінансові ресурси

Показники доходної частини бюджету міста в 2015-2017 роках ґрунтувалися на положеннях і нормах реформованого законодавства та прогнозних показниках соціально-економічного розвитку м.Запоріжжя.

Упродовж останніх років відбувалося поступове зростання надходжень до бюджетів усіх рівнів. У 2015 році їх отримано в обсязі 8204,3 млн.грн. (на

21,4% більше, ніж у 2014 році), у 2016 році - 14547,5 млн.грн. (на 77,3% більше, ніж у 2015 році), у 2017 році - 16 930,6 млн.грн. (на 16,4% більше, ніж у 2016 році).

З усіх зібраних на території міста податків і зборів у бюджеті міста безпосередньо залишається менше третини (2015 рік - 29,3%, 2016 рік - 25,6%, 2017 рік - 27,2%), а з урахуванням субвенцій та дотацій з державного бюджету - відповідно 53,4% та 41,7% та 47,2%.

Доходна частина бюджету міста в 2015 році складала 4379,1 млн.грн., у т.ч. офіційні трансферти - 1972,7 млн.грн. У порівнянні з 2014 роком надходження збільшилися на 1359,4 млн.грн. (на 45,0%), у т.ч. доходи, збори та інші обов'язкові платежі - на 398,8 млн.грн. (майже на 20,0%).

У 2016 році до бюджету міста надійшло 6067,0 млн.грн. доходів, з них офіційних трансфертів - 2340,2 млн.грн. У порівнянні з попереднім роком доходи (без урахування трансфертів) зросли на 1320,5 млн.грн. (на 54,9%).

За 2017 рік доходна частина бюджету міста складала 7 997,9 млн.грн. (на 1930,9 млн.грн. або на 31,8% більше, ніж торік), у т.ч. трансферти - 3394,3 млн.грн. Обсяг власних доходів (без врахування міжбюджетних трансфертів) порівняно з 2016 роком збільшився на 876,8 млн.грн. (на 23,5%).

Основним джерелом загального фонду бюджету міста (без трансфертів) залишався податок на доходи фізичних осіб, питома вага якого в 2015 році становила 58,5% (1292,2 млн.грн.), у 2016 році - 55,9% (1937,9 млн.грн.), у 2017 році - 57,6% (2487,4 млн.грн.). Відповідно до змін у Бюджетному кодексі України зазначений податок надходив до бюджету міста впродовж трьох років за новим нормативом - 60% (замість 75%). Окремі особливості норм законодавства, що вплинули на надходження цього податку: в 2015 році запроваджувалося оподаткування великих заробітних плат шляхом зміни шкали оподаткування; відбувалося оподаткування пенсійних виплат, що перевищували 3 розміри мінімальної заробітної плати, за ставкою 15%; з 2016 року збільшено основну ставку податку з 15% до 18% та скасовано єдиний соціальний внесок, що утримувався із заробітної плати працівників, з 01.01.2017 року законодавчо встановлено мінімальну заробітну плату в розмірі 3200,0 грн. та збільшено прожитковий мінімум до 1600,0 грн. Це дозволило отримати в 2015 році податку на 244,0 млн.грн. більше, ніж у 2014 році (у співставних умовах), у 2016 році - на 645,7 млн.грн. більше, в 2017 році - на 549,6 млн.грн. більше.

З 2015 року запроваджено акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів (пиво, алкогольні напої, тютюнові вироби, нафтопродукти). Для пального з 01.03.2016 ставку податку встановлено в розмірі 0,042 євро за кожний літр реалізованого (відпущеного) товару замість 5% від вартості реалізованого товару. У 2017 році місцеві бюджети в якості компенсації втрат, пов'язаних із скасуванням роздрібного акцизного податку з пального, отримували частину загальнодержавного акцизу (13,44%). За рахунок чого до бюджету міста надійшло 276,9 млн.грн. (проти 181,1 млн.грн. у 2015 році та 247,5 млн.грн. - у 2016).

За рахунок реформування законодавства значних змін зазнали місцеві податки і збори. Скасовано збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності, запроваджено транспортний податок. Розширено базу

оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, шляхом оподаткування комерційної (нежитлової) нерухомості, що суттєво вплинуло на зростання його надходжень (у 2014 році - 0,6 млн.грн., 2015 році - 14,0 млн.грн., 2016 році - 24,0 млн.грн., у 2017 році - 34,2 млн.грн.).

Здійснювалася оптимізація кількості груп платників єдиного податку. Крім того, згідно з внесеними в 2016 році змінами до спрощеної системи оподаткування для III групи платників єдиного податку зменшено річний обсяг доходу фізичних осіб - підприємців та юридичних осіб з 20,0 млн.грн. до 5,0 млн.грн., а також збільшено відсоткові ставки податку з 2% до 3% доходу (у разі сплати ПДВ) та з 4% до 5% (у разі включення ПДВ до складу єдиного податку). У 2017 році значно збільшилися надходження по платниках II групи єдиного податку, ставки для яких встановлено у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати (яка збільшилася вдвічі до 3200 грн.).

Таким чином, обсяг єдиного податку щороку збільшувався: в 2014 році - 152,2 млн.грн., 2015 році - 192,1 млн.грн., 2016 році - 307,3 млн.грн., 2017 році - 422,4 млн.грн.

З державного бюджету в 2015 році передані плата за надання інших адміністративних послуг та державне мито, в 2016 році - низка адміністративних зборів (адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних та фізичних осіб, тощо), що дозволило збільшити фінансовий ресурс. Загалом зазначені кошти впродовж трьох років поповнили бюджет міста на 909 млн.грн.

Фінансування видатків бюджету міста упродовж 2015-2016 років здійснювалося в повному обсязі згідно з зареєстрованими фінансовими зобов'язаннями та виконаними роботами.

Розвиток підприємництва

Розвиток малого та середнього підприємництва, як один з важливих економічних чинників, потребує ефективної державної підтримки. В умовах відсутності фінансової підтримки впродовж 2015-2017 років у місті відбувалося зменшення кількості суб'єктів господарювання.

Згідно з даними Головного управління Державної фіскальної служби в Запорізькій області кількість фізичних осіб-підприємців станом на 01.01.2016 складала 41,4 тис.осіб, на 01.01.2017 - 37,22 тис.осіб на 01.01.2018 - 34,82 тис.осіб.

За даними Головного управління статистики у Запорізькій області кількість малих підприємств у 2015 році склала 8405 од., у 2016 році - 7754 од. (92,3% до 2015 року), за даними ГУ Державної фіскальної служби у Запорізькій області в 2017 році їх кількість становила 7077 од. (91,3% до 2016 року).

Середньомісячна заробітна плата працівників малих підприємств у 2015 році становила 2225,0 грн., у 2016 році - 2638,5 грн. (118,6% до 2015 року), у 2017 році розрахунковий показник становить 3203,5 грн.

Надходження від суб'єктів малого підприємництва до бюджетів всіх рівнів у 2015 році становили 879,6 млн.грн., у 2016 році - 1442,8 млн.грн. (164% до 2015 року), у 2017 році - 1656,7 млн.грн. (115% до 2016 року).

У місті реалізується Програма фінансування деяких заходів щодо

підтримки малого та середнього підприємництва, фінансування якої в 2015 році склало 175,0 тис.грн., 2016 - 485,0 тис.грн. (277% до 2015 року), 2017 - 680,0 тис.грн. (140% до 2016 року).

З метою формування цілісної та ефективної системи підтримки малого та середнього бізнесу та створення сприятливих умов для його розвитку у співпраці з проектом «Партнерство для розвитку міст» (ПРОМІС) затверджено Програму розвитку малого і середнього підприємництва в м.Запоріжжі на 2017-2021 роки та Програму фінансування деяких заходів щодо сприяння розвитку малого та середнього підприємництва у м. Запоріжжі на 2018 рік.

У місті створено відкриту базу даних площ, що пропонуються до реалізації для розміщення бізнесу. Щороку формується та оприлюднюється перелік майна, яке може бути передано в оренду, проводяться аукціони з оренди об'єктів комунальної власності. За результатами аукціонів у 2015 році передано в оренду 9159,03 кв.м, у 2016 р. 4776,19 м.кв., у 2017 р. - 14295,99 м.кв.) площі комунальної власності.

З метою спрощення процедури реєстрації юридичних осіб у трьох районах міста в 2016 році відкрито відділи реєстрації фізичних осіб департаменту реєстраційних послуг міської ради.

Для сприяння місцевим виробникам товарів та послуг у представленні власної продукції та послуг на споживчому ринку проведено виставку «Малий і середній бізнес-2015. Біржа субконтрактингу та аутсорсингу». З 2016 року виставка проводилася в рамках Міжнародного форуму інтеграції та кооперації «InCoForum».

Для підтримки розвитку молодіжного підприємництва, реалізації інтелектуального потенціалу молоді щороку проводився конкурс бізнес-проектів серед молоді. Кількість наданих на конкурс проектів постійно зростає.

У 2017 році учасники конкурсу підготували 25 бізнес-проектів (у 2016 році - 24, у 2015 році - 21) різної спрямованості у сферах послуг, торгівлі і виробництва.

За підтримки міської влади у ВЦ «Козак-Палац» у 2016-2017 роках проведено ІТ-форум, який став вже традиційним для нашого міста. У рамках ІТ-форуму - 2017 вперше відбувся фінал конкурсу «Кубок міста на найкращий стартап».

Тривала робота щодо удосконалення роботи Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП). На території м.Запоріжжя функціонують п'ять філій та продовжується робота над створенням шостої філії ЦНАП.

Упродовж 2017 року кількість адміністративних послуг, що надаються через філії Центру збільшилася з 77 до 136, з яких 96 послуг, визначені розпорядженням Кабінету Міністрів України та є обов'язковими для видачі в межах ЦНАПу та 40 послуг - документи дозвільного характеру.

ЦНАП співпрацює з 22 адміністративними органами, з яких 5 - органи місцевого самоврядування, 17 - обласні та територіальні органи центральної виконавчої влади. Щоденно філії ЦНАП відвідують від 500 до 600 заявників.

Для максимальної прозорості опрацювання заяв на отримання адміністративних послуг на сайті ЦНАП ведеться відкрита електронна система їх опрацювання, де за згодою суб'єкта звернення розміщується інформація про

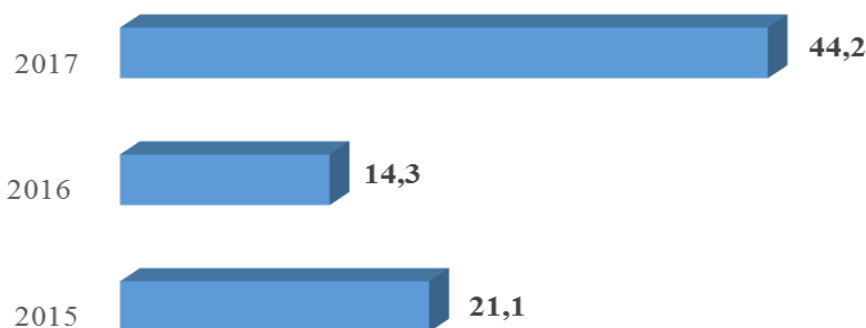
стан розгляду його заяви.

Створення сприятливих умов для залучення інвестицій

Залучення прямих іноземних інвестицій є стратегічним напрямком інвестиційної політики. Основна частка залучених у місто іноземних інвестицій – прямі іноземні інвестиції.

Упродовж 2015-2017 років в економіку міста надійшло відповідно 21,1 млн.дол.США (у 2 рази більше, ніж заплановано), 14,3 млн.дол.США (на 45,2% менше, ніж заплановано) та 44,2 млн.дол.США (на 41,2% більше, ніж заплановано) іноземних інвестицій (акціонерного капіталу). Зменшення обсягу залучених іноземних інвестицій у 2016 році пояснюється нестабільним фінансово-економічним станом та військовими діями на Сході країни.

Динаміка надходження іноземних інвестицій, млн.дол.США

Загальний обсяг акціонерного капіталу нерезидентів станом на 31.12.2017 склав 868,8 млн.дол.США що на 7,0% більше, ніж на 01.01.2017 (811,7 млн.дол.США).

В економіку міста залучено близько 94,9% від обсягу прямих іноземних інвестицій області. У розрахунку на одного мешканця міста цей показник склав 1167,6 дол.США.

Приріст інвестицій спостерігався у металургійній галузі на - 16,7%, у харчовій промисловості - на 8,2%, у сфері транспортного, складського господарства, поштової та кур'єрській діяльності - на 15,1%, у сфері тимчасового розміщення й організації харчування - на 62,6%, в сфері інформації та телекомунікації - на 16,6%, у сільському, лісовому та рибному господарстві - на 26,7%.

Капітал нерезидентів спрямовано, переважно, у промисловість (68,3% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій), а саме: у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (20,9%), машинобудування (23,2%), металургійне виробництво (9,4%). Крім того, значу частку інвестицій спрямовано в сферу оптової та роздрібної торгівлі, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів (14,5%) та в сферу операцій з нерухомим майном (10,8%).

Прямі іноземні інвестиції в економіку м.Запоріжжя надходили із більш, ніж 50 країн світу. Найбільші інвестори: Кіпр, Швеція, Республіка Корея, Нідерланди, Естонія.

Зовнішньоекономічні зв'язки

Місто має чітко визначену експортну орієнтацію. Так, більше 70,8% зовнішньоторговельного товарообігу складає експорт.

Упродовж 2015-2017 років, як і в попередні роки місто мало позитивне сальдо зовнішньо-торговельного балансу. У 2015 році воно складало 1608,9 млн.дол.США, у 2016 році - 1215,8 млн.дол.США, а у 2017 році - 1559,7 млн.дол.США.

Основні показники, які характеризують зовнішню торгівлю за 2015-2017 роки

Показник	2015 рік млн.дол. США	% до поперед- нього року	2016 рік млн.дол.С ША	% до поперед- нього року	2017 рік млн.дол. США	% до поперед- нього року
Експорт товарів та послуг	2 635,4	77,8	2 076,6	78,8	2 658,7	128,0
Імпорт товарів та послуг	1 026,5	69,1	860,8	83,9	1 099,0	127,7
Сальдо (+, -)	1 608,9	x	1 215,8	x	1 559,7	x

Основу зовнішньої торгівлі міста становили товари. На їх долю, в середньому, припадало 94% експорту та 96% імпорту. Однак, враховуючи інфляційні процеси та стрімке знецінення національної валюти упродовж 2015-2016 років відбулося суттєве скорочення експорту та імпорту товарів. У зв'язку з цим зовнішньоторговельний оборот товарів у 2015 році складав 3457,7 млн.дол.США (на 24,8% менше, ніж у 2014 році та на 24,1% менше від запланованого), у 2016 році – 2721,6 млн.дол.США (на 21,3% менші, ніж у 2015 році та на 42,2% менше від запланованого).

Однак, починаючи з 2017 року спостерігалось покращання показників зовнішньої торгівлі міста. Так, зовнішньоторговельний оборот товарів у 2017 році складав 3551,1 млн.дол.США (на 30,5% більше, ніж у 2016 році та на 26,4% менше від запланованого).

Зовнішня торгівля товарами за 2015-2017 роки

Показник	2015 рік, млн.дол.США		% до		2016 рік, млн.дол.США		% до		2017 рік, млн.дол.США		% до	
	план	факт	2014 року	плану	план	факт	2015 року	плану	план	факт	2016 року	плану
Зовнішньоторговельний оборот	4557,3	3457,7	75,2	75,9	4705,0	2721,6	78,6	57,8	4824,7	3551,1	130,5	73,6
Експорт товарів	3295,9	2496,2	78,2	75,5	3431,0	1912,9	76,6	55,8	3554,5	2499,4	130,7	70,3
Імпорт товарів	1261,4	961,5	68,4	76,2	1274,0	808,7	83,9	63,5	1270,2	1051,7	130,1	82,8

Зовнішньоторговельні взаємовідносини підтримувались з партнерами із понад 140 країнами світу. Найвагоміша частка запорізької продукції поставлялася до країн Європи, Азії та СНД. Значні експортні поставки здійснювалися у Російську Федерацію, Туреччину, Італію, Польщу, Болгарію, Єгипет, Індію, Німеччину. Імпорт товарів здійснювався, зокрема, з РФ, Німеччини, Китаю, Польщі, Туреччини, Словаччини, США, Норвегії.

У структурі експорту основну частку склали: чорні метали; машини, обладнання та механізми; продукти рослинного походження; продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості в структурі імпорту – мінеральні продукти; недорогочінні метали та вироби з них; реактори, котли, машини; живі тварини, продукти тваринного походження.

Демографічна ситуація

Соціально-демографічна ситуація формується залежно від розвитку процесів відтворення населення та міграційних процесів. У м.Запоріжжі триває багаторічна тенденція скорочення чисельності населення за рахунок усіх складових демографічного розвитку: народжуваності, смертності та міграції.

За останні три роки чисельність населення м.Запоріжжя зменшилася на 16,573 тис.осіб та станом на 01.01.2018 становила 745,432 тис.осіб.

Упродовж 2015-2017 років чисельність міста поповнилася на 18,618 тис. новонароджених немовлят, при цьому в 2015 році народилося на 568 дітей менше, ніж у 2014 році, а в 2016 році - на 489 дітей менше, ніж у 2015 році, у 2017 році - на 528 дітей менше, ніж у 2016 році.

Смертність у місті залишається доволі високою. Так, у 2015 році зареєстровано 11049 померлих, що на 89 осіб більше, ніж у 2014 році, а у 2016 році - 11274, що на 225 осіб більше, ніж у 2015 році, у 2017 - 11023, що на 251 особу менше, ніж торік.

Уповільнення скорочення та стабілізація чисельності населення міста відбуватиметься за умови покращення економічної та політичної ситуації в країні та, зокрема, в нашому місті.

Грошові доходи населення

Доходи населення є важливим чинником, який впливає на загальний розвиток економіки міста.

Упродовж 2015-2017 років у м.Запоріжжі зберігалася тенденція щодо збільшення заробітної плати. Так, у 2015 році в порівнянні з 2014 роком вона зросла на 23,7% та становила 4470,20 грн., у 2016 році в порівнянні з 2015 роком - на 20,4% та становила 5379,9 грн., у 2017 - в порівнянні з 2016 роком - на 34,0% та становила 7211,73 грн.

Середня заробітна плата в м.Запоріжжі традиційно вище, ніж по області (в 2015 році - на 6,4%, у 2016 році - на 5,9%, у 2017 - на 5,1%) та по Україні (у 2015 році на 6,6%, у 2016 році - на 3,8%, у 2017 - 1,5%).

Зростання заробітної плати відбулося, головним чином, завдяки збільшенню соціальних стандартів. Для забезпечення стабільного економічного зростання і сталого становища в економіці країни урядом створювалися умови для збільшення рівня доходів громадян. Так, упродовж 2015-2016 років мінімальна заробітна плата збільшилася з 1218 грн. (на початку 2015 року) до 1600 грн. (наприкінці 2016 року). Темп зростання її до попереднього року становив: у 2015 році - 104,4%, у 2016 році - 113,2%. У 2017 році рівень мінімальної заробітної плати становив 3200,0 грн, або вдвічі більше, ніж торік.

У м.Запоріжжі проводиться цілеспрямована робота щодо вирішення проблеми несвоєчасної виплати заробітної плати на підприємствах усіх форм власності. Зокрема, здійснюються щотижневі та щомісячні моніторинги;

заслуховуються звіти керівників підприємств на засіданнях районної та міської комісій з питань погашення заборгованості із виплати заробітної плати; проводяться співбесіди керівництва районів з керівниками підприємств; здійснюється робота із залученням соціальних партнерів.

У 2015 році відбулося 96 засідань міської та районних комісій, де заслухано 414 звітів керівників підприємств; у 2016 році - 107 засідань, заслухано 467 звітів; у 2017 році - 89 засідань, заслухано 387 звітів керівників.

За результатами проведеної роботи в 2015 році погашено понад 86 млн.грн. заборгованості із виплати заробітної плати; у 2016 році - понад 60 млн.грн., у 2017 – 59,12 млн.грн. (наростаючим підсумком).

Природокористування та охорона навколишнього природного середовища

Пріоритетними завданнями в галузі охорони навколишнього природного середовища в м.Запоріжжі залишаються забезпечення екологічної безпеки та екологічної рівноваги в місті, збереження природно-заповідного фонду, поліпшення санітарного та екологічного стану річок, екологічно безпечне поводження з відходами, озеленення, екологічна освіта.

Основним джерелом фінансування робіт, спрямованих на вирішення актуальних екологічних проблем та пріоритетних завдань у галузі охорони довкілля, є міський фонд охорони навколишнього природного середовища та кошти субвенції обласного бюджету.

З метою попередження аварійних ситуацій та безаварійної роботи колекторів, забруднення прилеглої території та р.Дніпро неочищеними стічними водами в 2015-2017 роках виконано наступні заходи:

- реконструкцію самопливного каналізаційного колектору по пр.Металургів від вул.Рекордної до вул.Лучевої. Сума фінансування склала 2456,833 тис.грн.;
- реконструкцію самопливного каналізаційного колектору від вул.Новгородської до ЦОС-2. Ділянка переходу дюкером під вул.Задніпровською та залізницею. Сума фінансування - 2092,040 тис.грн.;
- реконструкцію каналізаційного напірного колектору Д=710 мм від КНС-23. Ділянка №3 від вул.Істоміна до камери гасіння. Профінансовано 17193,287 тис.грн.;
- придбано технологічне обладнання для каналізаційних насосних станцій (КНС) для заміни такого, що використало свої технічні можливості на 1495,34 тис.грн.;

Виконувалися роботи:

- з реконструкції каналізаційного колектору до КНС-1 по вул.Українській на загальну суму 15794,64 тис.грн.;
- з розчистки р.Верхня Хортиця. За звітний період профінансовано 11753,09 тис.грн. Роботи з розчистки тривають.
- з реконструкції центральних каналізаційних очисних споруд Лівого берега (ЦОС-1). Мулові ставки м.Запоріжжя - на суму 1 030,78 тис.грн.

З метою розширення зеленої зони міста, поліпшення екологічного стану, створення та формування декоративних і екологічно ефективних та стійких до несприятливих умов навколишнього середовища зелених насаджень щороку здійснювалися заходи з озеленення міста. За період 2015-2017 років висаджено

6,9 тис. дерев, 37,8 тис. кущів, 453 декоративні рослини та укладено 3,6 тис. кв. м рулонного газону. Сума фінансування склала 18,08 млн. грн.

У звітному періоді виконувалися заходи з благоустрою та озеленення Ландшафтного парку вздовж Прибережної магістралі. Сума фінансування склала 7786,12 тис. грн.

Техногенна безпека міста

Пріоритетним напрямком в діяльності управління з питань попередження надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення міської ради визначено створення умов для захисту населення від надзвичайних ситуацій, в тому числі військового характеру, шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим.

У 2015-2017 роках в рамках попередження надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення виконано наступні роботи:

№ з/п	Надзвичайні ситуації	Заходи		
		2015 рік	2016 рік	2017 рік
1	Паводки та підтоплення	31 раз відкачано 65565 м куб. води	8 разів відкачано 1720 м куб. води	9 разів відкачано 1605 м куб. води
2	Проведення поточної демеркурізації	Зібрано 4110 гр ртуті, оброблено 380 м.кв. приміщень	Зібрано 52 гр ртуті, оброблено 199 м.кв. приміщень	Зібрано 1544 гр ртуті, оброблено 212 м.кв. приміщень
3	Дорожньо-транспортні пригоди	врятовано 18 осіб	врятовано 8 осіб	врятовано 4 особи
4	Аварійно-рятувальні роботи з попередження загибелі та травматизму населення в побуті	682 рази	948 разів	978 разів
.	Інше (евакуація трупів, попередження суїциду, проведення планових навчань та ін.)	64 рази	18 разів	21 раз
6	Надання допомоги на воді	врятовано 162 особи	врятовано 253 особи	врятовано 281 особу
7	Пошуково-рятувальні водолазні роботи	15	14	17
8	Підняті трупи в результаті пошуково-рятувальних водолазних робіт	20	12	16
9	Обстежено акваторій пляжів, інших місць масового відпочинку	6	4	5
10	Інформування населення про правила поведінки і події на воді і льоду через ЗМІ та мережу інтернет	8	6	10
11	Показові роботи рятувальників в зоні порятунку через ЗМІ	4	3	5
12	Пункти прийому, обігріву і надання першої допомоги потерпілим на льоду, холодній воді	3	3	3

Упродовж 2015-2017 років спеціалісти аварійно-рятувальної служби врятували життя 503 особам та попередили можливу втрату матеріальних коштів

державного і особистого майна на 19,1 млн.грн. Крім того, на водних об'єктах врятовано життя 696 особам. За три роки розчищено водну акваторію пляжів та зон відпочинку загальною площею 293,55 тис.кв.м.

Інформацію підготовлено з використанням даних Головного управління статистики у Запорізькій області

Додаток
до інформації про виконання
Середньострокової програми
економічного і соціального
розвитку м.Запоріжжя на 2015-
2019 роки за 2015-2017 роки

**Основні показники економічного і соціального розвитку
Середньострокової програми економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя за 2015-2017 роки**

Найменування показника	Од. виміру	2015 рік			2016 рік			2017 рік		
		план	факт	% виконан ня	план	факт	% виконан ня	план	факт	% виконан ня
Промисловий комплекс										
Обсяг реалізації промислової продукції, всього, у т.ч.:	млн.грн.	71 167,9	95230,1	133,8	76 861,3	104648,4	136,2	81934,1	138865,1	169,5
металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів крім машин і устаткування	млн.грн.	35 512,8	47295,9	133,2	38 430,6	49757,2	129,5	40967,1	70027,1	170,9
машинобудування, крім ремонту і монтажу машин та устаткування	млн.грн.	14 945,3	16875,3	112,9	15 449,1	14682,7	95,0	16386,8	21497,3	131,1
постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	млн.грн.	6 590,1	12359,7	187,5	7 378,7	16476,2	223,3	7947,6	14982,4	188,5
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	млн.грн.	3 815,6	4372,5	114,6	4 073,6	7987,4	196,1	4342,5	11730,1	270,1
Транспорт та зв'язок										
Перевезено пасажирів автомобільним транспортом	млн. осіб	48,1	40,03	83,2	48,1	43,38	90,2	43,4	49,65	114,4
Перевезено пасажирів електротранспортом	млн. осіб	58	61,2	105,5	58,6	53,2	90,8	57,3	48,06	83,9
Технічне переоснащення міського електротранспорту	одиниць	10	6	60,0	25	5	20,0	25	4	16,0
Дохід КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя»	млн.грн.	31,73	34,35	108,2	64,25	77,48	120,6	84,28	101,30	120,2
Житлово-комунальне господарство										
Кількість створених ОСББ	одиниць	105	131	124,8	120	823	686,0	135	53	39,3
Частка загальної площі багатоквартирного (5 та більше поверхів) житлового фонду, що обслуговується ОСББ	%	6,94	6,25	x	7,93	25,32	x	8,92	30,31	x
Обладнання багатоквартирних будинків приладами обліку теплової енергії	одиниць	521	150	29,0	228	210	92,0	252	223	88,0
Благоустрій та комунальне обслуговування:										
протяжність реконструйованих вулиць міста	км	9,35	3,55	38,0	11,22	1,97	17,6	13,5	30,15	233,3
протяжність переоснащення мереж зовнішнього освітлення	км	99,9	19,9	19,9	99,9	34,81	34,8	99,9	63,7	63,8

Найменування показника	Од. виміру	2015 рік			2016 рік			2017 рік		
		план	факт	% виконання	план	факт	% виконання	план	факт	% виконання
вулиць										
Гуманітарна сфера										
Кількість лікарняних ліжок на 10 тис. населення	одиниць	53	55,4	104,5	53	52,5	99,0	53	52	98,1
Кількість лікарів на 10 тис. населення	осіб	40	40,4	101,0	40	40,2	100,5	40	40,5	101,3
Рівень охоплення дітей дошкільною освітою	%	87	87	100,0	87	88	101,0	88	87	98,8
Відкриття дошкільних навчальних закладів	одиниць	-	2	x	1	0	0	1	3	300
Відкриття додаткових груп на базі діючих дошкільних навчальних закладів	одиниць	4	10	250,0	4	27	675	4	7	175
Охоплення дітей позашкільною освітою	%	26,3	26,4	x	26,4	26,0	x	26,5	26,0	x
Обсяг надання платних послуг населенню у сфері культури	млн.грн.	6,998	8,320	119,0	7,506	9,934	132,3	7,969	13,80	173,2
Кількість учнів шкіл вищої спортивної майстерності (ШВСМ)	осіб	98	119	121,4	119	120	101,0	120	156	130,0
Кількість майстрів спорту України, майстрів спорту міжнародного класу та кандидатів у майстри спорту	осіб	238	239	100,4	242	241	99,5	245	264	109,0
Забезпечення молоді житлом, надання пільгових довготривалих кредитів	одиниць	3	3	100,0	5	6	120,0	13	15	115,0
Фінансові ресурси										
Доходи місцевих бюджетів – всього	млн.грн.	4073,0	4379,1	107,5	5881,6	6067,0	103,2	7848,0	7997,9	101,9
в т.ч. дотації, субвенції	млн.грн.	1984,0	1972,7	99,4	2351,6	2340,2	99,5	3421,0	3394,3	99,2
Видатки місцевих бюджетів – всього	млн.грн.	4384,2	4130,1	94,2	6463,3	5984,0	92,6	8521,4	8333,3	97,8
Фонд оплати праці штатних працівників	млн.грн.	10 946,25	12304,71	112,4	11 500,63	14383,51	125,1	12289,7	18993,53	154,5
Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника	грн.	3 865,2	4470,20	115,6	4 078,24	5379,9	131,9	4358,0	7211,73	165,5
Середньооблікова кількість штатних працівників	тис.осіб	236,0	229,38	97,2	235,0	222,80	94,8	235,0	219,3	93,3
Споживчий ринок										
Обсяги обороту роздрібною торгівлі (за всіма каналами реалізації)	млн.грн.	26 641,5	28954,8	108,7	27 973,5	33101,0	118,3	29372,2	-	-
Темп зростання обсягів обороту роздрібною торгівлі (за всіма каналами реалізації)	%	105	112,8	x	105	114,3	x	105	-	-
Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля	млн.грн.	-	-	-	-	15703,7	-	-	15764,4	-
Обсяг реалізованих послуг	млн.грн.	4 372,0	6341,9	145,1	4 415,7	6926,9	156,9	4459,8	8665,0	194,3
Темп зростання обсягів реалізованих послуг	%	101,0	120,2	x	101	109,2	x	101,0	125,1	x
Мале підприємництво										
Кількість малих підприємств	одиниць	8 795	8405	95,6	8 926	7754	86,9	9060	7077	78,1
Кількість зареєстрованих підприємців - фізичних осіб	осіб	45 935	41400	90,1	46 165	37221	80,6	46395	34824	75,1
Середньомісячна заробітна плата працівників малих підприємств	грн.	1 890,3	2225,04	117,7	1 899,7	2638,5	138,9	1909,2	3203,5	167,8

Найменування показника	Од. виміру	2015 рік			2016 рік			2017 рік		
		план	факт	% виконан ня	план	факт	% виконан ня	план	факт	% виконан ня
Надходження від діяльності суб'єктів малого підприємництва (юридичних і фізичних осіб) до місцевого бюджету	млн.грн.	881,4	879,6	99,8	890,2	1442,8	162,1	899,1	1656,7	184,3
Інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльність										
Обсяг залучених протягом року прямих іноземних інвестицій	млн.дол. США	10,4	21,1	203,0	26,1	14,3	54,8	31,3	44,2	141,2
Зовнішньоторговельний оборот	млн.дол. США	4 557,3	3457,7	75,9	4 705,0	2721,6	57,8	4824,7	3551,1	73,6
Експорт товарів	млн.дол. США	3 295,9	2496,2	75,7	3 431,0	1912,9	55,8	3554,5	2499,4	70,3
Темп росту до попереднього року	%	103,2	78,2	x	104,1	76,6	x	103,6	130,7	x
Імпорт товарів	млн.дол. США	1 261,4	961,5	76,2	1 274,0	808,17	63,5	1270,2	1051,7	82,8
Темп росту до попереднього року	%	90,6	68,4	x	101,0	83,9	x	99,7	130,1	x
Демографічна ситуація										
Середньорічна чисельність наявного населення	тис. осіб	759,6	759,5	100,0	755,4	753,8	99,8	751,4	745,4	99,2
Показник народжуваності	%	9,5	8,8	x	9,5	8,3	x	9,5	7,6	x
Показник смертності	%	14,3	14,6	x	14,3	13,6	x	14,3	14,6	x
Екологічна ситуація та рівень техногенної безпеки										
Очищення русел річок і водойм	км	1,113	1,69	151,8	0,566	1,645	291,0	1,227	2,971	242,1